

Liber secundus

gēto. Et huius rō est: qz sic dicit P̄hs in si-
nelibri Metheo. Aur sic et alia metalla p
creat materialit ex sulphure sbilli et rubeo
et ex viuo argento subtili et albo. Plus tñ
pcurrit ad eius cōpositionez de soliditate
sulphuris q̄ de aereo aq̄lo viui argenti. et
ideo aur̄ ē solidius et pōderosius q̄ argē-
tū: qz in auro plus ē de sulphure q̄ de ar-
gēto viuo: in argēto ecōtrario ē. Sic q̄ au-
rū multā hz pōderositate: sic hō sapiēs hz
pōdus grauitat̄ et maturitat̄. Nō em̄ sine
pōdere loquit̄ nec sine pōdere gradit̄: nec
sine pōdere debito aliqd̄ opaf. Tertio
rōne vtilitatis. Nā inter metalla nihil ef-
ficacius est auro. Nabet em̄ auruz vt dicit
P̄linius virtutē pfortatiuā: vñ etiā aurū
comestū pfortat oīa membra q̄uis nō nu-
triat illa. Hoc em̄ facit sua aspitare ea pur-
gando et a supfluis abstergendo. vñ etiā
hz virtutē supfluitatū cozpoz cozrosiuam
sue exterlinā: et ideo valere dicit plurimū
P̄leprā. Item aur̄ calcfactū positum su-
pra mēbz pilos ab eo tollit et vltra cresce-
re nō pmittit. Et sicut sapia hz virtutē pfor-
tatiuā. Vñ dicit Eccl̄s. vij. Sapia pfortat
sapiētē sup decē p̄ncipes ciuitatis. Itē
est sup fluitatum remotiuā: ppter qd̄ dicit
Sap̄. viij. qz sapia sobrietatē docet. Itē
est lepze. i. infectiōis pcti impeditiuā: qz sic
dicit P̄rouer. xliij. Sapiēs timer et decti-
nat a malo. Itē etiā remouet pilos. i. opa
carnis: qz pili in carne et ex carne nascūt.
Vñ dicit P̄rouer. vij. Dic sapiētē: soroz
mea es: et prudentiā voca amicā tuā: vt cu-
stodiat te a muliere extranea. Ex q̄b̄ p̄z qz
sapia vtilior est auro: qz qd̄ aur̄ facit coz-
poraliter: vtilius sapia facit spūaliter. Et
ideo dicit P̄rouer. xvj. Posside sapiāz:
que auro melior est. Quarto rōne incoz-
porabilitat̄. Nā aur̄ q̄ melius et nobi-
lius: tñ est sociabile et incorpabile argēto.
Sic sapiēs cū sit humilis non dedignat̄
condescēdere puullis et simplicibus et q̄nqz
sociare se eis. S; notandū qz argentum p
malleationē non pōt incorporari auro nisi
p̄caueat a tribus. s. a puluere: v̄eto: et hu-
more. Nā quodcūqz se interponat nō pōt
fieri vno: ex quo accipit qz simplex nō pōt
fieri sapiēs: nec pōt q̄s sapiētē vera amici-
tia vel pformitate vniri nisi remoueat pul-
uis auaricie: v̄etus supbie et humor luxu-
rie. vnde amicitia que est inter auaros vel

supbos vel luxuriosos nō est sapientium
amicitia nec amicitia vera. Itē sapia as-
similat lapidi corneolo. De quo in lapida-
rio dicit qz collo suspēsus vel in digito po-
tatus in disputando p̄ficit: surgentes mi-
tigat: iras et sanguis fluxū ex qlibet men-
bro sistit: maxie in mulieribus. Que qd̄
siue vera sint sine nō de corneolo tñ de sa-
pientia verissima sunt. Nam sapia ad om-
nem veritatis disputationē p̄ficit. Quia
sapientis est scire oīa et difficilia p certitu-
dinem et causas: vt P̄hs dicit. i. Metaph.
Et ideo q̄ talis est scit de oī veritate disse-
rere. Item sapia iras compmit. Secun-
dū em̄ stoicos nulla ire p̄turbatio cadit in
sapiētē. Sed fm̄ Aristo. cadit q̄dem iras
in sapiētē s; nō inordinata. Vnde dicit
Ethic̄ qz nō irasci q̄ oportet et sicut oportet
insipiēt̄ esse videt̄. Ex quo p̄z qz sapia
iras totaliter non euellit: s; sub rōnis mo-
deramine cohibet et restringit. et hoc perti-
net ad virtutē mansuetudis. Item sapia
fluxum sanguis. i. peccādi voluntatē siue
p̄nitatē sistit et impedit: Eccl̄. iij. Sapiēs
cor et intelligibile abstinebit se a pctis et in-
opibus iusticie successus habebit.

Capitulum XXXIII

Sapiētia vel sci-
entia humana assimilat lapidi si-
ue gemme que dicit achates. qz
h̄ gēma fm̄ Dialco. triplis generi recipit.
Nam quedā est q̄ est nigra habens venas
albas. et hec credit̄ valere magicis artib̄:
qz cū ip̄a torrentes p̄uertit et sistunt vt di-
cit. et fm̄ Dialco. valet etiā ad regum for-
mas et simulacra monstrāda somnioz. Ta-
lis ergo representat supsticiōsaz sciaz necro-
manticoz q̄ ad modum huius lapidis ni-
gra est deformitate et obscuritate peccati:
ex eo qz semp̄ est cum aliq̄ demoniū reuerē-
tia exp̄ssa vel occulta vt dicit Auḡ. Habz
tamen venas albas: qz in q̄busdam necro-
manticis actibus ad decipiendū hoies q̄-
dam obseruātē sūt: vel ieiunioz: vel ora-
tionū et h̄mōi que vident̄ p̄ndere quan-
dam albedinem. i. quandam puritatem il-
lius artis: et sic quandam sp̄m sanctitat̄:
sicut fit in arte notoria et mult̄ alijs necro-
manticis opibus siue sint circa q̄dam aq̄z
et fluitoz et alioz cozpoz q̄ mirabiles ap-
parent: siue circa diuinationes p̄ somnia vt